

Fyzická geografie

(Z0026)

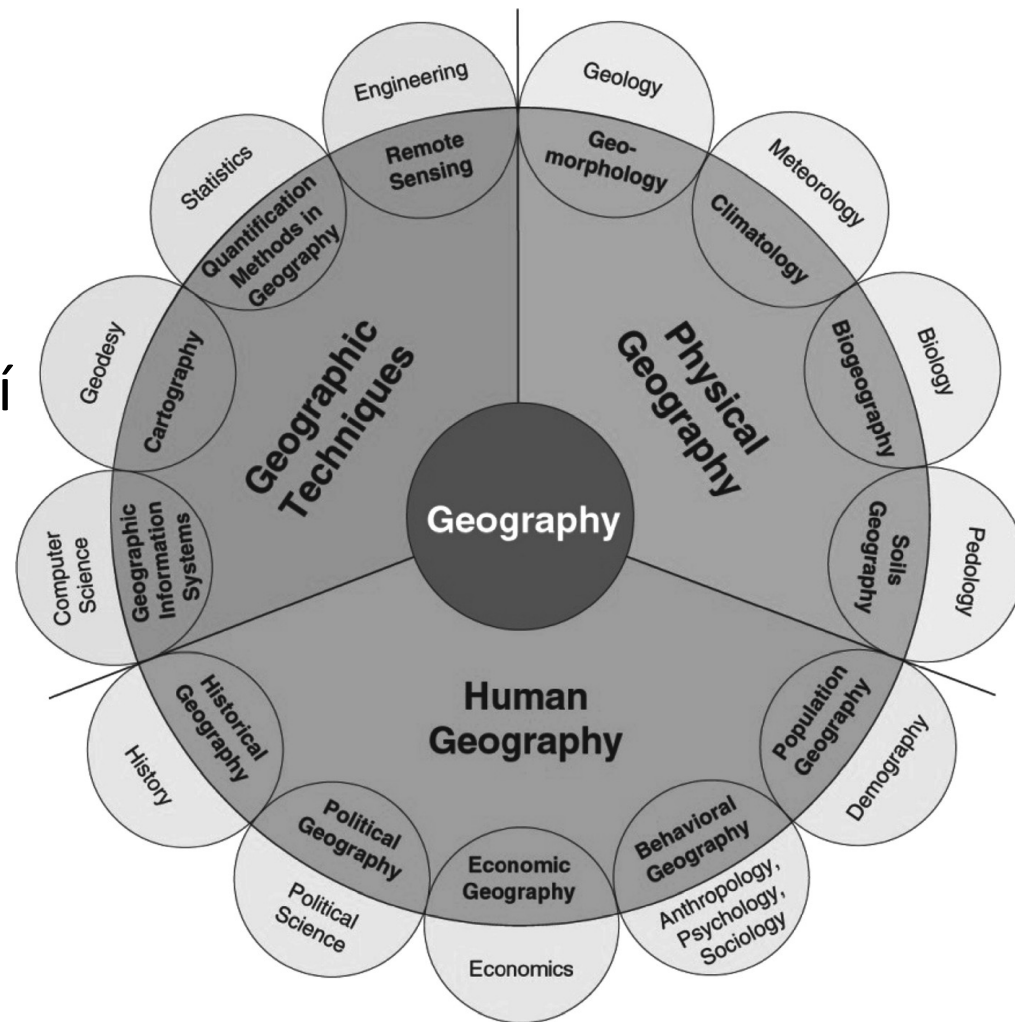
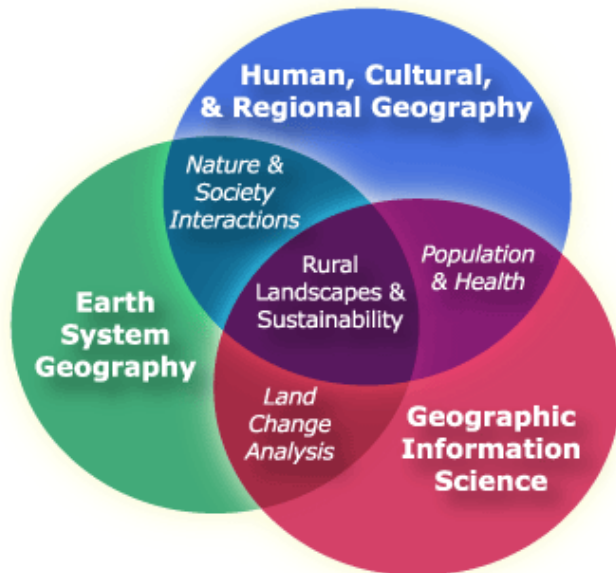
prof. RNDr. Rudolf Brázdil, DrSc.

Mgr. Zdeněk Máčka, Ph.D.

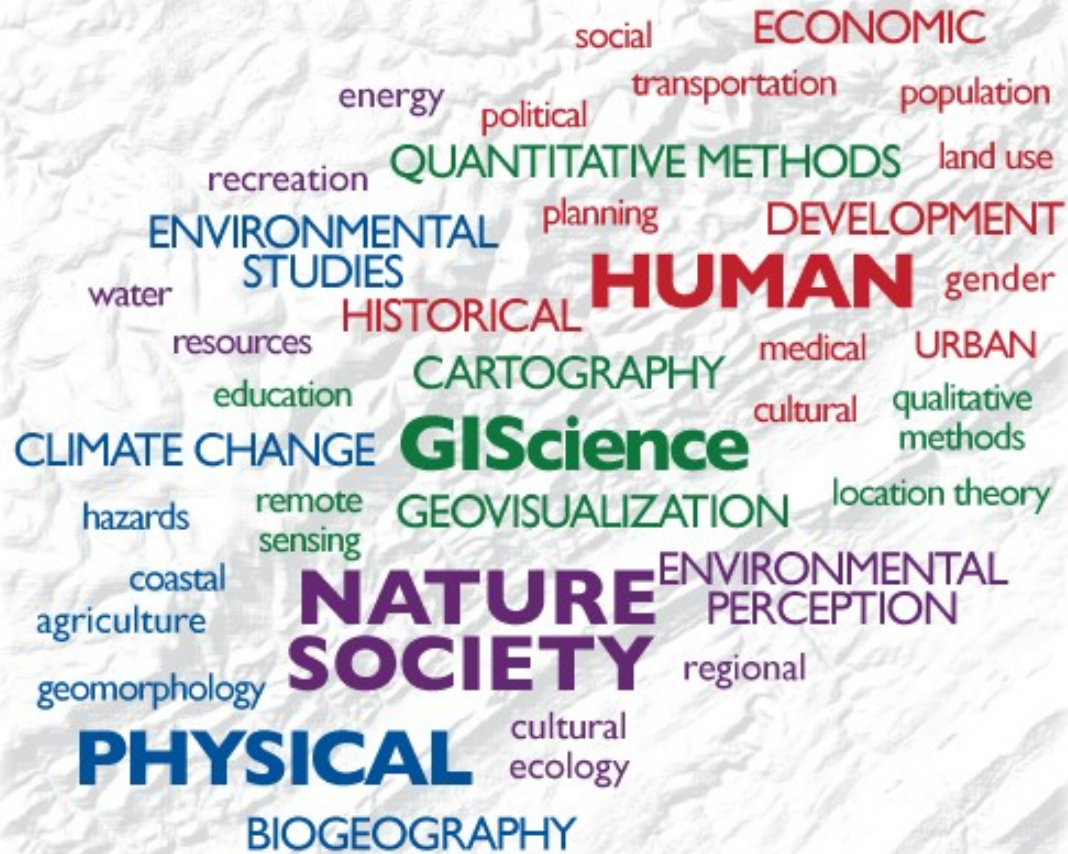
podzimní semestr - 4/1 - zkouška - 9 kreditů

Co je geografie?

Geografie se zaměřuje na prostorové uspořádání přírodních a společenských jevů na zemském povrchu a na interakce mezi společností a životním prostředím.

Geography

GEOGRAFICKÝ ÚSTAV
PŘF MU

Physical Nature-Society Human GI Science

Klíčové geografické otázky ...

Kde to je?

Studuje prostorové rozmístění (distribuci) věcí

Proč to tam je?

Snaží se vysvětlit, proč jsou věci rozmístěné zrovna takovým způsobem

A co s tím ...?

Pokouší se ukázat, jak toto porozumění může přispět k řešení problémů ve světě

Co je fyzická geografie?

Úkolem fyzické geografie je vysvětlovat prostorové aspekty nejrůznějších přírodních jevů vázaných na litosféru, atmosféru, hydrosféru a biosféru.

Objekt studia:

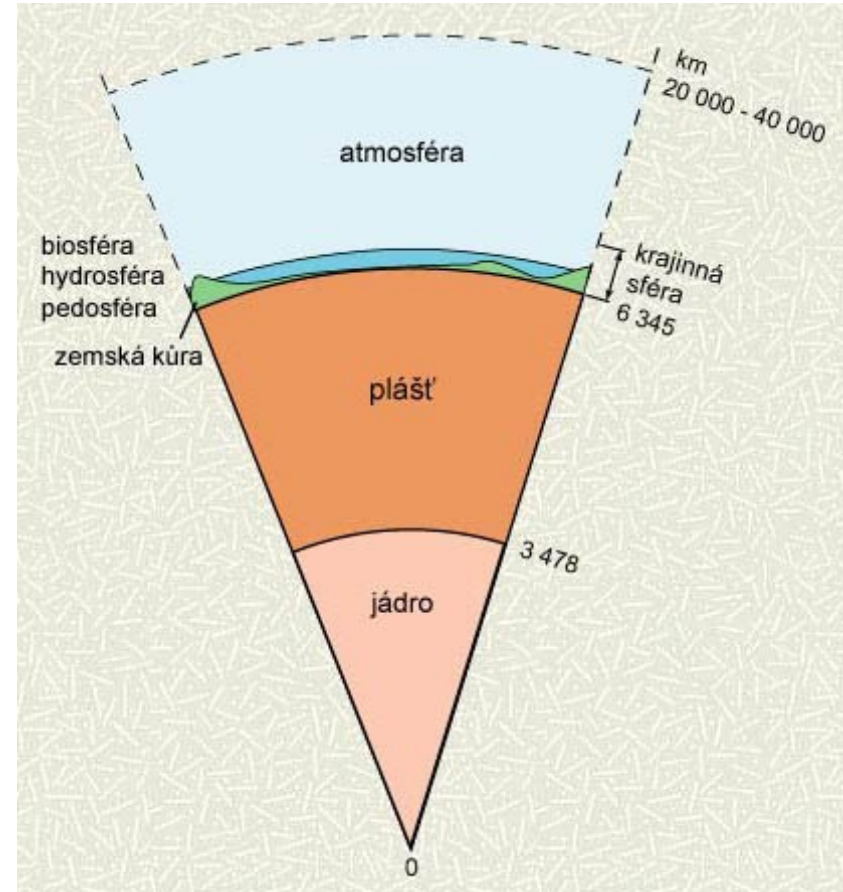
fyzickogeografická sféra Země

Předmět studia:

časoprostorové aspekty procesů a jevů ve fyzickogeografické sféře, prognózování

Fyzickogeografická sféra Země se skládá z jednotlivých geosfér:

- a) **zemská kůra s georeliéfem** – nejsvrchnější vrstva pevného zemského tělesa, jejíž povrch se označuje jako georeliéf – **geomorfologie**
- b) **atmosféra** – plyný obal Země (po ozonovou vrstvu) – **meteorologie a klimatologie**
- c) **hydrosféra** – geosféra tvořená vodami oceánů a pevniny – **hydrologie**
- d) **kryosféra** – část zemské kůry a hydrosféry, jejíž teplota je po více než 2 roky pod bodem mrazu – **glaciologie**
- e) **pedosféra** – půdní pokryv na povrchu pevnin – **pedogeografie**
- f) **biosféra** – geosféra s podmínkami pro život a trvale obydlena živými organismy – **biogeografie**

fyzickogeografická + socioekonomická sféra = **krajinná sféra** Země

Blue Marble, NASA 2001-02

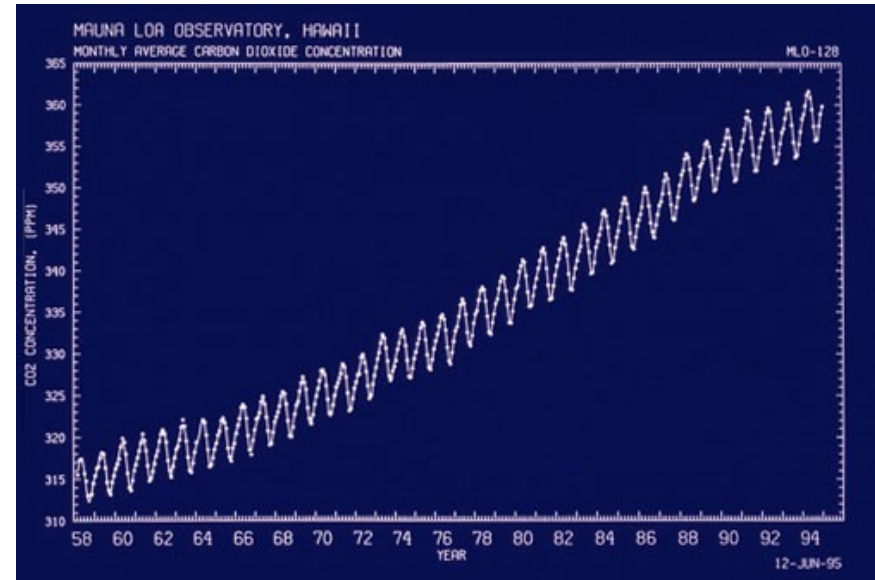
Geografové mají konkurenci, co jim šlape na paty ...

EARTH SYSTEM SCIENCE

Planetární systém /Earth system/
vzájemné ovlivňování fyzikálních,
chemických a biologických procesů
v současnosti zahrnuje i lidskou společnost,
která se stává důležitým hybatelem změn
studuje interakce: atmosféry, hydrosféry,
litosféry, biosféry a heliosféry

hypotéza GAIA (chemik James Lovelock, 70. léta)

živé organizmy interagují s neživým prostředím tak,
aby vytvořily samoregulační, komplexní systém
přispívající na planetě k udržení podmínek vhodných
pro život

Keelingova křivka

ENVIRONMENTAL SCIENCE

inspirační zdroje:

Rachel Carson (1962): *Silent Spring* --- vliv agrárních pesticidů na ŽP
ekologické havárie 60. let

Multidisciplinární obor zahrnující fyzikální, chemické a biologické vědy společně s informatikou, studující životní prostředí a hledající řešení environmentálních problémů

Integrovaný (multi/inter-disciplinární), kvantitativní přístup ke studiu environmentálních systémů

další příbuzní:

ENVIRONMENTAL STUDIES /environmentalistika/

sociální vědy – člověk a životní prostředí: vnímání, vztahy a strategie

ENVIRONMENTAL ENGINEERING

technické vědy – vývoj technologií šetrných k životnímu prostředí

TÉMATA: chápání planetárních procesů, alternativní zdroje energie, kontrola znečištění, využívání přírodních zdrojů a adaptace na globální změny

Globální změny (prostředí)

JEV

Změny zemského systému / životního prostředí v planetárním měřítku

„VĚDNÍ OBOR“

Studuje dlouhodobé i současné změny planetárního systému způsobené člověkem i přírodními činiteli.

MIS
Marine oxygen Isotope Stages

